

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zastoupené Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, odbor sociální péče a zdravotnictví, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, zastoupeného Mgr. Tomášem Zlesákem, advokátem, se sídlem Revoluční 1, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2009, č. j. MHMP 430742/2009, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 8. 2010, č. j. 2 Cad 113/2009 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, advokátce, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1600 Kč; tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dní od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Stěžovatelka se kasační stížností ze dne 20. 9. 2010 domáhá, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 2 Cad 113/2009 - 26 ze dne 19. 8. 2010, jenž zamítl správní žalobu proti rozhodnutí žalovaného č. j. MHMP 430742/2009 ze dne 9. 7. 2009, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 9 (dále též jen „*správního orgánu 1. stupně*“) č. j. ODSP/Mus/2/2009 3201/2009/AAI ze dne 25. 3. 2009. Uvedeným rozhodnutím orgán 1. stupně stěžovatelce nepřiznal

příspěvek na živobytí navýšený o 300 Kč dle § 30 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pomoci v hmotné nouzi*").

Ze správního a soudního spisu vyplynuly následující rozhodné skutečnosti:

Stěžovatelka dne 27. 2. 2009 požádala správní orgán 1. stupně o přiznání a výplatu dávky hmotné nouze příspěvek na živobytí ve výši 3426 Kč měsíčně od 1. 1. 2009. Stěžovatelka dovodila z ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, jenž stanoví částku životního minima pro jednotlivce ve výši 3126 Kč, že tato částka je určena k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb (např. k ošacení, obutí atp.); dle stěžovatelky však ze zákona o životním a existenčním minimu nevyplývá, že by z této částky měly být hrazeny náklady na prokazování vlastní snahy příjemce dávky zvýšit si příjem vlastní prací (oslovováním potenciálních zaměstnavatelů, pravidelné návštěvy správního orgánu), na tyto případy dopadá ustanovení § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Správní orgán 1. stupně rozhodnutím č. j. ODSP/Mus/2/2009 3201/2009/AAI ze dne 25. 3. 2009 nepřiznal příspěvek na živobytí navýšený o částku 300 Kč; částku živobytí stanovil stěžovatelce ve výši 3126 Kč, tj. součtem částky existenčního minima 2020 Kč, částky 331,80 Kč dle ustanovení § 26 zákona o pomoci v hmotné nouzi, částky 221,20 Kč dle § 27 zákona o pomoci v hmotné nouzi, částek 331,80 Kč a 221,20 Kč dle § 25 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Stěžovatelka dle zjištění správního orgánu prokázala svou snahu zvýšit si příjem vlastní prací korespondencí s potenciálními zaměstnavateli, které si vyhledala na internetu a v tisku; správní orgán 1. stupně proto posoudil náklady s tím spojené za běžné, a proto navýšil částku živobytí v souladu s § 25 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi o 221,20 Kč měsíčně. Správní orgán 1. stupně konstatoval, že tyto běžné náklady mohly být nižší, pokud by stěžovatelka využila pomoc v rámci sociální práce spočívající ve vyhledávání pracovních nabídek, případně zprostředkování pracovních pohovorů u vhodných zaměstnavatelů.

Žalovaný - Magistrát hlavního města Prahy, odbor sociální péče a zdravotnictví - rozhodnutím č. j. MHMP 430742/2009 ze dne 9. 7. 2009 zamítl odvolání stěžovatelky a potvrdil rozhodnutí správního orgánu 1. stupně; žalovaný nevyhověl odvolacím námitkám stěžovatelky (spočívajících na názoru, že vynaložená částka 260 Kč na poštovné nemůže být považována u sociálně potřebného za běžný náklad za situace, kdy tato osoba pobírá částku 3126 Kč určenou ze zákona na výživu a uspokojování ostatních základních osobních potřeb občana, počet 10 oslovených zaměstnavatelů k prokázání snahy zajistit si příjem vlastní prací určil správní orgán 1. stupně, proto tyto náklady musí uhradit, částka 221,20 Kč dle § 25 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi je pouze motivační složkou určenou občanům, kteří projevují snahu zapojit se do pracovního procesu) s tím, že stěžovatelka neprokázala zvýšené náklady spojené s hledáním zaměstnání a její náklady jsou běžné.

Stěžovatelka ve správní žalobě ze dne 15. 9. 2009 namítla, že rozhodnutí žalovaného je nesrozumitelné, nepřezkoumatelné, vydané v rozporu se správním řádem, zákonem o pomoci v hmotné nouzi a zákonem o životním a existenčním minimu. Stěžovatelka zdůraznila, že se domáhala přiznání částky od 1. 1. 2009 dle § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť správní orgán 1. stupně jí uložil jako důkaz osobní iniciativy

oslovení minimálně 10 zaměstnavatelů měsíčně; za takové situace bylo povinností úřadu, aby takové zvýšené náklady uhradil. Výdaj 260 Kč nelze chápat jako běžný, neboť podstatně snižuje životní minimum stanovené zákonem pro jednotlivce a určené pro uspokojování potřeb občana na výživu a ostatní základní osobní potřeby; správní orgány neuvedly částku, kterou by považovaly za zvýšené náklady tak, aby přiznaly navýšení příspěvku o 300 Kč měsíčně.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (ze dne 5. 11. 2009) setrval na svém postoji vyjádřeném v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze správní žalobu výrokem I. zamítl rozsudkem č. j. 2 Cad 113/2009 - 26 ze dne 19. 8. 2010, výrokem II. rozhodl o nákladech řízení, neboť neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí. Po rekapitulaci procesního vývoje, žalobních námitek stěžovatelky a skutkových zjištění plynoucích ze správního spisu se soud zabýval otázkou vztahu § 30, § 25 odst. 2 a § 12 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi a dospěl k závěru, že aplikaci ustanovení § 30 je nutno vyložit v souvislosti se zvýšenými náklady nad částku přiznanou již dle § 25 odst. 2 (odkazující na § 12 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi); zvýšení příjmu dle § 25 odst. 2 se týká rovněž nákladů vydaných v souvislosti mj. s korespondencí se zaměstnavateli, jak vyplývá z 12 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi; před soudem neobstálo tvrzení stěžovatelky, že příspěvek na živobytí dle § 25 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi je pouze motivační složkou pro osobu v hmotné nouzi k uspokojení potřeb občana na výživu a ostatní základní potřeby. Teprve pokud náklady na korespondenci se zaměstnavateli nejsou pokryty § 25 odst. 2 s odkazem na § 12 odst. 12 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi (20 % částky rozdílu mezi životním minimem a existenčním minimem, v případě stěžovatelky 221,20 Kč), přichází do úvahy aplikace navýšení částky živobytí dle § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Ve správním řízení stěžovatelka prokázala korespondenci ve výši 190 Kč měsíčně za rok 2007 a za rok 2008 212 Kč za měsíc, soud proto považoval za nepravdivé tvrzení, že stěžovatelka vydala 260 Kč měsíčně za korespondenci. Soud rovněž zpochybnil účelnost vynaložených prostředků, neboť stěžovatelka se snaží získat zaměstnání v pracovních pozicích, na které nemá potřebnou kvalifikaci.

Proti rozsudku městského soudu stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále převážně jen „*s. ř. s.*"); navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatelka napadený rozsudek považuje za nepřezkoumatelný, nesrozumitelný a vydaný v rozporu se zákonem; pokud soud vyslovil, že navýšení částky na živobytí dle § 25 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi plně pokryje zvýšené náklady uchazeče o zaměstnání, zároveň nevyložil, pro koho by platil § 30 zákona o hmotné nouzi. Stěžovatelka nesouhlasila se závěry o soudu o neúčelnosti vynaložených nákladů na zvýšení příjmu vlastní prací, neboť soud nesprávně z údajů za roky 2007 a 2008 dovozoval náklady na korespondenci se zaměstnavateli za rok 2009, rozporovala rovněž závěr soudu o tom, že si hledá nevhodné zaměstnání, neboť vždy hledala zaměstnání u zaměstnavatelů, kteří neměli dle inzerce žádné požadavky na vzdělání a praxi. V podrobnostech stěžovatelka odkázala na již podanou žalobu.

Zástupkyně stěžovatelky kasační stížnost doplnila dnem 27. 12. 2010; tvrdila, že stěžovatelka dostatečně prokázala ve správním řízení, že její náklady spojené s hledáním zaměstnání nejsou běžné, a to i s ohledem na obsah dopisu správního orgánu 1. stupně č. j. 3460/2008/AAI ze dne 30. 5. 2008, kterým byla stěžovatelka upozorněna, že neprokáže-li oslovení minimálně 10 zaměstnavatelů měsíčně, nebude jí vyplácen příspěvek na živobytí; stěžovatelka byla povinna prokázat svou snahu v uvedeném rozsahu, při ceně 26 Kč za doporučený dopis se tak jedná o částku 260 Kč; částka převyšuje náklady dle § 25 odst. 2 a § 12 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, tedy 20 % částky rozdílu mezi životním minimem a existenčním minimem, tj. v daném případě částku 221,20 Kč.

Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání kasační stížnosti. Kasační stížnost je podle § 102 s. ř. s. přípustná proti každému pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, není-li zákonem dále stanoveno jinak. Kasační stížnost byla podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 105 odst. 1 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Ke kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. podřadil Nejvyšší správní soud námitku stěžovatelky, jež shledává rozsudek městského soudu obecně nesrozumitelný pro nedostatek důvodů, kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. shledal Nejvyšší správní soud v namítaném postupu správního orgánu, jenž měl nesprávně posoudit za běžné vynaložené a doložené náklady na oslovování potenciálních zaměstnavatelů; nesprávné právní posouzení ustanovení § 25 odst. 2 a § 30 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi podřadil Nejvyšší správní soud ke kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost z hlediska uplatněných námitek a důvodů, ke kterým je povinen přihlédnout ex offo (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud stěžovatelka odkazuje v kasační stížnosti na námitky uvedené v žalobě, nepředstavuje takový odkaz projednatelnou námitku, neboť z obecné formulace nelze dovodit, co ze žalobních bodů konkrétně stěžovatelka spojuje s rozhodnutím městského soudu i pro řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud postrádá v kasační stížnosti bližší argumentaci k tomu, v čem by měl být napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost; ex officio pak žádnou takovou vadu rovněž neshledává. Rozsudek je jako celek srozumitelný, je z něj jednoznačně patrno, jak soud o správní žalobě rozhodl, odůvodnění rozsudku je v souladu s jeho výrokovou částí, je seznatelné, jakými úvahami a jakými důvody se městský soud při rozhodování řídil. Tato námitka důvodnou není.

Stěžovatelka požádala správní orgán 1. stupně o zvýšení dávky hmotné nouze příspěvek na živobytí (k již poskytovanému ve výši 3126 Kč) o 300 Kč měsíčně; důvodem, na němž postavila svou žádost, byly její zvýšené náklady spojené s oslovováním

potencionálních zaměstnavatelů, takový způsob prokázání snahy zvýšit si příjem vlastní prací po ní žádal správní orgán 1. stupně.

Dle § 1 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi (jenž realizuje čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) je smyslem zákona poskytnout pomoc k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám v hmotné nouzi. „*Zákon o pomoci v hmotné nouzi propojuje poskytování pomoci osobám s hodnocením jejich aktivity při zvyšování příjmu vlastním přičiněním. Především jde o motivaci pro přijetí zaměstnání, a to i v případě zaměstnání hůře placeného. Zároveň využitím sociální práce vytváří podmínky pro zabezpečení individuální práce s příjemci pomoci v hmotné nouzi, a tak zajišťuje potřebné začlenění těchto osob do společnosti. Přitom vychází z principu odpovědnosti jednotlivé osoby za své sociální postavení.*“ (srov. písm. B obecné části důvodové zprávy k zákonu o pomoci v hmotné nouzi, sněmovní tisk 1063/0, dostupný na digitálním repozitáři www.psp.cz).

Pakliže má být účelem zákona o pomoci v hmotné nouzi pozitivní motivace občana k řešení nepříznivé sociální situace, Nejvyšší správní soud obecně shledal postup správního orgánu, jenž hodnotí skutečnou aktivitu stěžovatelky na trhu práce, za souladný se zásadami zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pro občana vyplývá předpoklad vyvíjet alespoň minimální snahu k získání příjmu prací již z § 3 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle něhož „*[n]estanoví-li tento zákon jinak, osobou v hmotné nouzi není osoba, která prokazatelně neprojevuje dostatečnou snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním (§ 11)*“; dostatečnou snahou zvýšit si příjem vlastním přičiněním je dle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi i vlastní práce, jíž se rozumí jednak činnosti uvedené v § 12 odst. 1 zákona, jednak dle § 12 odst. 2 „*projevená snaha o zvýšení příjmu činnostmi dle § 12 odst. 1 zejména využitím služeb agentur práce, inzerce, nabídek výdělečné činnosti prostřednictvím internetu a korespondence se zaměstnavateli*“.

Výši dávky v případě stěžovatelky určuje § 23 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi (jako rozdíl mezi částkou živobytí osoby a jejím příjmem), přičemž podmínky pro navýšení částky živobytí osoby upravují ustanovení § 25 až 30 citovaného zákona.

Předmětem řízení je sporné nahlížení na aplikaci ustanovení § 25 odst. 2 a § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podle § 25 odst. 2 zákona o hmotné nouzi se „*[o]sobě, s výjimkou osoby uvedené v § 24 odst. 1 písm. a) a b), která je uchazečem o zaměstnání, zvyšuje částka živobytí o 30 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem, a pokud se tato osoba prokazatelně snaží využít další možnosti zvýšení příjmu vlastní prací podle § 12 odst. 2, o dalších 20 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem*“. Oproti tomu dle § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi se „*[č]lástka živobytí osoby zvyšuje o 300 Kč u osoby, která prokáže, že má zvýšené náklady spojené s hledáním zaměstnání, zejména náklady na dopravu, telefon a korespondenci.*“

Navýšením částky živobytí dle § 25 odst. 2 zákon o pomoci v hmotné nouzi zohledňuje dvě skutečnosti: a) zda je žadatel o dávku uchazečem o zaměstnání (v případě stěžovatelky navýšení činí 331,80 Kč) a b) snahu žadatele - uchazeče o zaměstnání využít další možnosti zvýšení příjmu vlastní prací (u stěžovatelky navýšení činí 221,20 Kč). Obě aktivity přináší ve svém důsledku zvýšené náklady; pokud uchazeč o zaměstnání dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, skutečně plní své povinnosti spojené se zařazením

a vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání (zejména plní-li povinnost součinnosti), přináší mu taková aktivita i výdaje; obdobně, vyvíjí-li občan snahu využít další možnosti zvýšení příjmu vlastní prací, vznikají mu náklady spojené s korespondencí, telefonními hovory, nebo např. s jízdným.

Pakliže by v duchu logiky argumentace stěžovatelky navýšení částky živobytí (pro obě zohledněné skutečnosti) dle § 25 odst. 2 mělo být *„odměnou“* a motivací a teprve § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi by byl určen k pokrytí běžných nákladů spojených s oslovováním potenciálních zaměstnavatelů, pak by stát žadateli o dávku - uchazeči o zaměstnání - vůbec nepřispíval na náklady spojené s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání. Nelze však souhlasit ani s dalším možným výkladem, podle něhož by stát žadateli - uchazeči o zaměstnání sice přispěl navýšením částky živobytí dle § 25 odst. 2 (zde 331,80 Kč) na výdaje spojené s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání, kdežto v případě vynaložených nákladů spojených s projevením snahy zvýšit si příjem vlastní prací, by stát byl bez znalosti okolností povinen podpořit takového žadatele navýšením částky živobytí dle § 25 odst. 2 i navýšením částky živobytí dle § 30 zákona o hmotné nouzi (u stěžovatelky 221,20 Kč + 300 Kč).

Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s názorem městského soudu, že navýšení částky živobytí stěžovatelky § 30 je možné až tehdy, kdy náklady spojené s oslovením možných zaměstnavatelů přesáhnou navýšení dle § 25 odst. 2 zákona o hmotné nouzi. Ustanovení § 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi přitom předpokládá, že náklady spojené s hledáním zaměstnání (zejména náklady na dopravu, telefon a korespondenci) musí být zvýšené a tedy vyšší než obvyklé. Vzhledem k tomu, že nelze stanovit přesný algoritmus posouzení výše běžných a zvýšených nákladů, je tato úvaha na správních orgánech; takovou úvahou, jak Nejvyšší správní soud shledal z odůvodnění jednotlivých rozhodnutí, se zabýval správní orgán 1. stupně, žalovaný a k žalobní námitce i městský soud.

V případě stěžovatelky je jedinou nárokovanou částkou spojenou s oslovováním zaměstnavatelů částka 260 Kč, kterou stěžovatelka vynaložila na zaplacení doporučených zásilek zaměstnavatelům; částka 40 Kč rozdílu je sice navýšením oproti poskytnuté částce 221,20 Kč dle § 25 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, nikoliv však natolik výrazným, aby zde byly naplněny podmínky pro navýšení částky živobytí o dalších 300 Kč. V případě stěžovatelky, zejména vzhledem k tomu, že zákon o pomoci v hmotné nouzi umožňuje navýšit částku živobytí o 300 Kč, přičemž správní orgán nemá možnost tuto výši jakkoliv moderovat, bylo by namístě aplikovat § 30 až v situaci, kdy vynaložené náklady budou podstatně vyšší než požadovaných 260 Kč.

V zájmu osoby v hmotné nouzi nepochybně je, aby pro zlepšení své sociální situaci vyvinula natolik skutečnou aktivitu, aby si zvýšila příjem vlastní prací. Proto je namístě postup správního orgánu znalého místních podmínek a osobního stavu žadatele o dávku, aby, přestože zákon o pomoci v hmotné nouzi sám nepředepisuje počet oslovených zaměstnavatelů, určil, za jakých podmínek vyhodnotí aktivitu osoby v hmotné nouzi za skutečně vyloženou snahu zajistit si další příjem vlastní prací; v této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud se stěžovatelka hodlá ucházet o místa, která pro ni nemohou být vzhledem k její kvalifikaci vhodným zaměstnáním, anebo tak činí způsobem, který vzbuzuje pochybnosti o vážnosti jejího zájmu o dané místo, je též namístě zabývat se

úvahou, jakou provedl městský soud i oba správní orgány, zda takovou aktivitu občana lze skutečně vyložit jako snahu najít si zaměstnání. Pochopitelně je na osobním rozhodnutí stěžovatelky, jakým způsobem osloví potenciálního zaměstnavatele, ani sama stěžovatelka v kasační stížnosti však netvrdila, že byla povinna správnímu orgánu 1. stupně předložit k prokázání snahy oslovit 10 zaměstnavatelů měsíčně potvrzení o podání 10 doporučených poštovních zásilek. Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje názoru městského soudu, potažmo i žalovaného a správního orgánu 1. stupně, že lze snahu spojenou s oslovením potenciálního zaměstnavatele prokázat i méně nákladným způsobem využitím komunikačních pomůcek a institutů, které vyjmenoval již městský soud.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem stěžovatelky, že městský soud s odkazem na výdaje vynaložené k oslovování zaměstnavatelů za předchozí roky 2007 a 2008 nesprávně zpochybnil náklady doložené k žádosti o zvýšení dávky v roce 2009; tato stížní námitka je však nedůvodná, neboť soud ratio decidendi svého rozhodnutí nepostavil na této úvaze, ale vyslovil ji pouze jako obiter dictum.

Pokud by snad stěžovatelka dovozovala, že dávka příspěvek na živobytí má být poskytována ve výši životního minima, Nejvyšší správní soud by takovou úvahu musel odmítnout. Životní a existenční minimum jsou ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu pouze definičními pojmy - životní minimum je *minimální hranice peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb*, existenční minimum *minimální hranice příjmů osob, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežit*, přičemž výše částek životního minima je dle § 2 - § 3 zákona o životním a existenčním minimu stanovena podle toho, zda je osoba posuzována jako jednotlivec či společně s jinými fyzickými osobami; částka existenčního minima je stanovena v § 5 zákona.

Dávky hmotné nouze jsou však poskytovány dle zákona o pomoci v hmotné nouzi, nikoliv dle zákona o životním a existenčním minimu. Dávka hmotné nouze příspěvek na živobytí v případě stěžovatelky sice svou výší (3126 Kč) odpovídá částce životního minima jednotlivce dle § 2 zákona o životním a existenčním minimu, této výše však dávka dosáhla v souladu s § 23 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jenž stanoví dávku příspěvek na živobytí ve výši rozdílu mezi částkou živobytí (v případě stěžovatelky se odvozuje od existenčního minima 2020 Kč) případně navýšenou dle § 25 až § 30 zákona (v případě stěžovatelky se tak stalo dle § 26 ve výši 331,80 Kč, § 27 ve výši 221,20 Kč a § 25 odst. 2 ve výši 331,80 + 221,20 Kč), a jejími příjmy. Nebudou-li však naplněny podmínky pro navýšení částky živobytí, z uvedeného vyplývá, že příspěvek na živobytí může být poskytován (oprávněně a ze zákonných důvodů) i v nižší částce, než je částka životního minima jednotlivce 3126 Kč.

Nejvyšší správní soud závěrem poznamenává, že stát zákonnými předpisy stanovil podmínky, za jejichž splnění přizná dávku hmotné nouze; pro žadatele pro jejich naplnění plynou povinnosti a s tím spojené výdaje, na něž ovšem stát přispívá navýšením částek živobytí. Jak již bylo výše uvedeno, smyslem zákona o pomoci v hmotné nouzi je pouze poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek; stát proto nemůže a ani nebude hradit stěžovatelce kompletní výdaje na její životní potřeby.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl.

Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s.), stěžovatelka v řízení nebyla procesně úspěšná, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti usnesením Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2010, č. j. 2 Cad 113/2009 - 43, ustanovena zástupkyní Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová, advokátka, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6; podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přiznal Nejvyšší správní soud zástupkyni odměnu za dva úkony právní služby, a to 2 x 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) (převzetí věci včetně studia spisu u soudu dne 3. 12. 2010) a § 11 odst. 1 písm. d) (doplnění kasační stížnosti dne 23. 12. 2010) citované vyhlášky a náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 1600 Kč. Zástupkyně stěžovatelky na výzvu soudu uvedla, že není plátcem daně z přidané hodnoty. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu